

Otevřený dopis společnosti Albert: Nezneužívejte soudy k umlčení kritiky.

Vážený pane generální řediteli Pavlíku,

obracíme se na Vás v návaznosti na nepravomocný rozsudek v občanskoprávním sporu společnosti Albert se spolkem OBRAZ – Obránci zvířat v kauze kampaně *Albertova krutost*. Považujeme za nezbytné vyjádřit se ke způsobu, jakým Vaše společnost v tomto případě přistupuje k veřejné debatě o své společenské odpovědnosti.

Začneme tím podstatným: **respektujeme nezávislost soudů a nehodnotíme skutkovou stránku sporu** ve věci chovu a následného prodeje kuřat Vaší společností. Zároveň však považujeme za nezbytné upozornit na širší princip – **riziko, že se právo stane nástrojem k omezení legitimní veřejné kritiky**.

V evropském kontextu se pro takové situace používá pojem **SLAPP** (*Strategic Lawsuit Against Public Participation* – **strategická žaloba proti účasti veřejnosti**). Jeho podstatou je vytvoření **zastírajícího efektu**: i když se o výsledku sporu teprve rozhoduje, samotné vedení řízení a hrozba sankcí může odradit další občanské iniciativy a novináře od výkonu práva na svobodu projevu a veřejnou kontrolu.

Vyjadřujeme vážné znepokojení, protože právě žaloba Vaší společnosti proti spolku na ochranu zvířat nese rysy typické pro SLAPP žaloby. Tyto obavy vyvolávají zejména následující okolnosti:

- **Požadavek odstranit a nadále nepoužívat veškeré videozáznamy z velkochovů kuřat použitých v kampani *Albertova krutost***, ačkoli jejich autenticita nebyla v řízení zpochybněna. Právě obrazové materiály jsou přitom klíčové pro informovanou veřejnou diskusi o tématech, která se běžně odehrávají mimo dohled veřejnosti. Požadavek zdržet se používání těchto záběrů vytváří nepřiměřenou bariéru pro informování veřejnosti.
- **Snaha soudně zakazovat typické hodnotící soudy běžné ve veřejné debatě** – například formulace jako „jejich krátký život je jen utrpení“, „znetvořená kuřata“ (v kontextu důsledků šlechtění na extrémní svalnatost), nebo „jsou nemocná“ (v kontextu dopadů šlechtění a podmínek chovu na zdraví zvířat). Jde o výroky povahy názorů a hodnotících úsudků, které by ve vyspělé demokratické společnosti neměly být právně potlačované.
- **Využití mimořádných nástrojů** – snaha o potlačení kritických výroků a bránění ve zveřejnění autentických záběrů za pomoci **předběžného opatření bez standardního soudního procesu**. Rovněž **pokus získat kontrolu nad kampaní včetně domény *albertovakrutost.cz***. Tyto kroky zesilují tlak nad rámec běžné výměny názorů a posilují zastrašující efekt vůči občanské společnosti.

O to víc nás znepokojuje, že **místo plného využití mimosoudních cest** – otevřené komunikace, vysvětlování vlastního přístupu, dialogu s odbornou i občanskou sférou – **volí Vaše společnost primárně soudní spor**. Veřejná kontrola velkých firem a svobodná, i ostrá, debata o dopadech jejich podnikání jsou přirozenou součástí demokratické společnosti.

Zároveň upozorňujeme na **mezinárodní kontrast**: v Nizozemsku, tedy v domovském prostředí Vaší mateřské skupiny, proběhly v minulých letech obdobné konfrontační kampaně k tématu chovu brojlerů namířené proti Vaší sesterské společnosti Albert Heijn, **aniž by se zde přistupovalo k obdobným civilním žalobám proti neziskovým organizacím**. To přirozeně **vyvolává otázku, proč se v České republice Vaše společnost uchyluje k takto tvrdým právním krokům**, zatímco jinde volí otevřenější přístup k veřejné kritice.

Jako organizace působící v oblasti lidských práv, životního prostředí, ochrany zvířat, transparentnosti i občanské participace Vás proto **zdvořile, ale důrazně vyzýváme** k následujícím krokům:

1. **Přehodnoťte svůj postup a zvažte stažení či pozastavení žaloby**, aby se prostor pro svobodnou veřejnou diskusi dále nezužoval.
2. **Otevřete dialog** s relevantními neziskovými organizacemi a odborníky, včetně organizace OBRAZ, o **odpovědném přístupu k welfare zvířat, jejichž produkty prodáváte**.
3. **Zvyšte transparentnost**: srozumitelně formulujte a průběžně zveřejňujte své standardy, cíle a způsoby jejich ověřování; umožněte nezávislou zpětnou vazbu.

Nepředjímáme konkrétní řešení. **Jde nám o princip – svobodnou, informovanou a férovou debatu**, ve které mají své místo občanské iniciativy, odborné argumenty i veřejná kontrola. Věříme, že **otevřený dialog je pro odpovědnou firmu vždy lepší cestou než právní nátlak**.

S úctou,

níže podepsané organizace občanské společnosti

Klimatická koalice

Zelený kruh

Česká společnost ornitologická

Greenpeace CZ

Společnost pro trvale udržitelný život

Hnutí Brontosaurus

Nesehnutí - Nezávislé Sociálně Ekologické Hnutí

Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci

Arnika

Auto*Mat, z.s.

Hnutí DUHA, Friends of the Earth Czech Republic

Ústecké šrouby, z. s.

Děti Země

Lipensko pro život, z.s.

NaZemi

Svoboda zvířat

Nadace na ochranu zvířat

Mladí chovatelé zvířat, p.s. Mikulášovice

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.

Pražská pastvina (ČSOP)

Centrum pro dopravu a energetiku

Asociace pro porodní domy a centra, z.s.

Beleco. z.s.

Hradní Spolek